

S Z E M L E

BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG

Rövid áttekintés a köztársaság könyvtárügyéről

Bulgáriában, a népi demokratikus államrend létrehozása után gyorsított fejlődésnek indult a könyvtárügy. Az országban a következő típusú könyvtárak működnek: állami könyvtárak /a népi tanácsok felügyelete alá tartozó megyei, járási és városi könyvtárak/, szak- szervezeti, iskolai, minisztériumi, főiskolai könyvtárak, a Népi Művelődési Otthonok Szövetségének könyvtárai, a Bolgár Tudományos Akadémia könyvtárai, a Nemzetvédelmi Minisztérium könyvtárai.

A bolgár állami könyvtárak a Művelődésügyi Miniszter irányítása alatt állnak. Az állami könyvtárak száma szüntelenül nő, bár még ez a szám is kevés: 1954-ben 20 állami könyvtár volt az országban. Ezek közül a szófiai Állami Vaszil Kolarov Könyvtáron és a plovdivi Ivan Vazov Könyvtáron kívül 10 kerületi, 3 városi, 2 járási és 3 önálló gyermekkönyvtárt számlálunk /a gyermekkönyvtárak még csak most vannak létezőben/. A 2. ötéves terv irányelvei szerint az állami könyvtárak számát kétszeresére fogják emelni.

A megyei könyvtárakat a megye alapvető könyvtáraiként fejlesztik; ezeknek az állományában az összes ismeretágakat felölelő irodalom mezeiben. A megyei könyvtárak a módszertani segítség központjai; a megyei közművelődési könyvtárai innen kapják az irányítást.

A legnagyobb állami könyvtár a Bolgár Nemzeti Könyvtár, melyet 1678-ban alapítottak és 1950 januárjában az Állami Vaszil Kolarov Könyvtár névvel ruházták fel. A Bolgár Nemzeti Könyvtár a központi állami könyvmegőrzőhely szerepét tölti be, s a könyvtárügy irányító módszertani központjaként működik. Állománya 1955 elején elérte az 504.000 kötetet. A könyvtár különgyűjteményei a következők: bolgár történelmi-levéltári osztály /320.000 levéltári dokumentummal/; kézirat-, régi- és ritkákosztály /állományában 8.850 régi könyv, 1.200 kézirat van, ezenkívül felöleli a Bulgária felszabadulása előtt megjelent hírlapok és folyóiratok egyedül álló állományát/; keleti osztály /200.000 török dokumentummal és 3.000 kézirattal/; zenei osztály /8.300 zeneművel/. Van továbbá fotóosztálya, könyvrestauráló osztálya, bibliográfiai tájékoztató osztálya és most készülnek a mikrofilm-osztály megnyitására. 1953-ban nyit meg a bibliográfiai osztály és a könyvtártudományi módszertani kabinet. 1951 óta könyvtárközi kölcsönzőszolgálat is működik a könyvtárban.

Állományának gazdagsága folytán kiemelkedik a plovdivi, 1879-ben alapított Állami Ivan Vazov Könyvtár, mely az állomány nagyságát tekintve az állami könyvtárak sorában a második helyen áll. Jelenleg a

könyvtárnak több mint 300.000 kötete van. Különös értéket képvisel a bolgár időszakos kiadványok gyűjteménye, ez az ország egyik legnagyobb ilyen jellegű gyűjteménye. Gazdag a ritka és értékes kiadványok, a régi könyvek és levéltári dokumentumok állománya is.

A lakosság könyvellátása szempontjából nagy jelentőségük van a **N é p i M ű v e l ő d é s i O t t h o n o k S z ö v e t s é g e** könyvtárainak, amelyek az ország közművelődési könyvtárainak szivét képezik. A bolgár népi művelődési otthonok, avagy ahogyan a bolgárok nevezik a "szitalisték" tulajdonképpen művelődési otthon jellegű intézmények, amelyek a legváltozatosabb művelődési és felvilágosító, oktatási tevékenységet folytatnak. A népi művelődési otthonokban szabadegyetemeket, különböző szakköröket szerveznek, filmeket mutatnak be, előadásokat tartanak. A művelődési otthonok keretében 4.321 könyvtár működik, ezek közül 4.091 könyvtár falun van. A népi művelődési otthonok főfeladata az új Bulgáriában az, hogy segítséget nyújtsanak a lakosság kommunista szellemben való neveléséhez, fegyverezték fel őket a marxista-leninista elmélettel, a terjeszték a haladó irodalmat a legszélesebb néptömegek körében. Különösen fontos és felelősségteljes szerep hárul a falusi művelődési otthonok könyvtáraitra, tekintettel arra, hogy ezek alapvető és szinte egyedüli könyvtárak a falusi lakosság számára. A falun folyó könyvtári munka színvonalának emelése érdekében 1953-ban kiemelték a 34 legjobb járási művelődésotthoni könyvtárt, azzal a feladattal bízták meg azokat, hogy hatékony módszertani segítséget nyújtsanak a községi könyvtáraknak.

A népi művelődési otthonok a Népi Művelődési Otthonok Szövetségébe tömörült társadalmi szervezetek. A művelődési otthonok a tagdíjakból, a Népi Művelődési Otthonok Szövetsége által közreadott kiadványokból befolyó bevételekből és az államtól kapott dotációból tartják fenn magukat. 1954 végén megkezdődött a népi művelődési otthonok tevékenységének egybeolvasztása a népi tanácsok és a Bolgár Kézifias Front bizottságainak tevékenységével, a egyúttal megindult az áttérés az állami költségvetés szerinti gazdálkodásra.

A közművelődési könyvtárak második típusát a **s z a k s z e r v e z e t i k ö n y v t á r a k** alkotják. Ezeknek száma a népi hatalom alatt elérte a 3.706-ot, mintegy 1.796.641 kötettel. /1944-ben mindössze 63 könyvtárak volt 1800 kötetnyi állománnyal./ Az állam nagy figyelmet fordít a szakszervezeti könyvtárak fejlesztésére. A Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának 1949-ben kelt határozata értelmében a szakszervezeti könyvtárakban közhivatású könyvtárosokat kell alkalmazni. A szakszervezeti könyvtárak az állomány gyarapítására tekintélyes összegeket kapnak az igazgatói alapról. A szóbanforgó típushoz tartozó nagyobb könyvtárak állománya kb. 10-15.000 kötettel rendelkezik. A szakszervezeti könyvtárak a Bolgár Szakszervezeti Szövetségek Központi Tanácsának irányítása alatt állnak.

A bolgár **i s k o l a i k ö n y v t á r a k** száma 6.225, könyvállományuk 2,314.978 kötettel egyenlő. Felügyelet szempontjából a Közoktatásügyi Minisztériumhoz tartoznak. Az iskolai könyvtárak szorosan együttműködnek az állami könyvtárakkal és a népi művelődési otthonok könyvtáiraival; ezekkel együtt közös akciákat szer-

veznek a tanulók közt folytatott könyvpropaganda érdekében. A Közköztartásügyi Minisztérium Könyvtárának gazdag pedagógiai vonatkozású gyűjteménye van.

Bulgária felső tanintézetei mellett 13 központi könyvtár működik, sőt az egyes intézményekben kari és tanszéki könyvtárak is vannak. A felső tanintézetek könyvtárai az illetékes minisztériumok felügyelete alá tartoznak. A bolgár Művelődésügyi Minisztérium főiskolai könyvtárnálózata a legnagyobb ilyen hálózat az országban. Legnagyobb a Szófiai Állami Egyetem Könyvtára, melyet 1887-ben létesítettek. Állománya meghaladja a 430.000 kötetet. A könyvtárnak több mint 100 férőhelyes olvasóterme és jól felszerelt kutatószobái vannak. A szófiai egyetem könyvtára 26 kari, tanszéki és kutatószobai könyvtár irányítását végzi. A könyvtárban könyvtartudományi, módszertani kabinet működik.

A Bolgár Tudományos Akadémiának intézeti könyvtárai vannak. Az Akadémiai Könyvtár állománya 120.000 kötetből áll.

A minisztériumok közül könyvtári hálózattal rendelkeznek a Posta, Táviró és Telefonügyi Minisztérium, az Egészségügyi Minisztérium stb. E könyvtárak közül meg kell említenünk a V. Cservenkov Orvostudományi Akadémia Könyvtárát, melynek állománya 112.723 kötet. Gazdag könyvtára van továbbá a Bolgár Nemzeti Banknak /40.000 kötet könyvvel/.

A pártirodák mellett igen nagyszámu könyvtár működik, amelyek aktív segítséget nyújtanak a propagandistáknak, az agitátoroknak, a pártmunkásoknak. A szófiai Városi Pártbizottság pártirodája mellett 1947-ben létesült könyvtár, több mint 18.000 marxista-leninista, társadalmi tudományi, szépirodalmi stb. művet tartalmaz.

A népi hatalom 10 éves fennállása óta a bolgár könyvtárak állománya több mint kétszeresére emelkedett. Jelentősen megjavult az állomány minőségi összetétele is.

Hogyan történik a bolgár könyvtárak gyarapítása? Bulgáriában kötelezpéldány-törvény van életben, melynek értelmében a bolgár kiadók valamennyi sajtótermékből - könyvből, folyóiratból, hírlaphól, térképből, metszetből stb. - 15-15 példányt küldenek be a Bolgár Elin-Polin Bibliográfiai Intézetnek. Ezeket a példányokat díjtalanul elosztják a következő könyvtárak közt: Állami Vaszil Kolarov Könyvtár /4 példány/, Bolgár Bibliográfiai Intézet, a szófiai Egyetem Könyvtára, a Bolgár Tudományos Akadémia Könyvtára, a megyei könyvtárak legnagyobb része és egyéb könyvtárak. Egyes könyvtárak fizetett kötelezpéldányt kapnak. A gyarapítás további módja a könyvkereskedelmi hálózat, illetve az antikvárkereskedelem útján való vásárlás, s végül a könyvosere.

1955 április óta a Művelődésügyi Minisztérium a Poligrafizdat-ra bízta a közművelődési könyvtáraknak új könyvekkel való ellátását. /Ez az új elnevezése a Kiadói Igazgatóságnak./ A könyvtárak el-

látása a könyvtárakkal kötött minta-megállapodások alapján történik. A Poligrafizdat kötelezi magát arra, hogy a könyveket megjelenésüktől számított 40 napon belül teljes könyvtári feldolgozásban megküldi a könyvtáraknak.

Az állomány p r o p a g á n d u s a érdekében a könyvtárak mind szélesebb mértékben használják az olvasóval való munka új formáit: könyvkiállításokat, olvasóbankéteket; az írókkal találkozásokat rendeznek; ezenkívül ajánló bibliográfiákat készítenek, könyvtári plakátokat szerkesztenek. Kibontakozóban van a letéti könyvtárak, a parkolvasók és a könyvkézbesítés munkája. Ezek az új munkamódszerek egyrészt elősegítik az olvasók számának emelkedését, másrészt a kölcsönadott könyvek számának növekedését. Így például míg 1949-ben a népi művelődési otthonok könyvtárai 1,932.863 kötetet adtak ki, addig az 1954. év első kilenc hónapja alatt a kölcsönadott könyvek száma 6,500.000 kötet volt.

Bulgáriában a b i b l i o g r á f i a i m u n k a irányítását a Bolgár Elin-Pelin Bibliográfiai Intézet végzi, amely 1953 óta ellátja a Bolgár Könyvtárak funkcióját is. Az Intézet gondozásában jelenik meg a "Bölgarezki Knigopisz" /Bolgár Könyvkronika/, melynek alapján évről-évre kiadják a bolgár könyv évkönyveit. 1952-ben a Bibliográfiai Intézet megkezdte a "Letopisz na Periodicsnija Pecsat" /Az Időszaki Sajtó Krónikája/ közreadását, amelyben a bolgár sajtóban megjelent legfontosabb cikkeket regisztrálják. Ezenkívül az Intézet összefoglaló bibliográfiát készít az 1878-tól 1953-ig megjelent bolgár könyvekről és az 1844-1944-ig kiadott bolgár időszak kiadványokról. Egyidejűleg készül a bolgár könyvtárakban lévő könyvek központi katalógusa is. A Bibliográfiai Intézet foglalkozik a bolgár bibliográfia történetének tanulmányozásával, a bibliográfiai és könyvtártudományi kérdésekről szóló műveket ad közre.

Jelentős munkát végeznek - főleg az ajánló bibliográfia területén - Bulgária összes nagykönyvtárai, különösen azonban az Állami Vaszil Kolarov Könyvtár.

Nagy figyelmet fordítanak a k ö n y v t á r o s o k k é p z é s é r e . Nem teljes főiskolai végzettséggel rendelkező könyvtárosokat képez az Állami Könyvtáros Főiskola /a közművelődési könyvtárak számára/, ezt 1950-ben létesítették. /A tanidőszak 2 év./ Az 1953/54 iskolai évben a Könyvtárosfőiskola mellett levelező osztály nyílt. A nagy tudományos könyvtárak számára a Szófiai Állami Egyetem bibliográfiai és könyvtártudományi tanszékén történik a könyvtárosképzés. /A tanidőszak 4 évig tart./ Ezenkívül rendszeresen szerveznek rövidebb ideig tartó tanfolyamokat és szemináriumokat a könyvtári dolgozók szakképzettségének emelése céljából.

Bulgária könyvtárosainak segítésére a következő könyvtári f o l y ó i r a t o k a t adják ki: "Csitaliste" /"Népi művelődési otthon"/ - a Népi Művelődési Otthonok Szövetségének sajtóorgánuma és "Bjuletin na Dörzsavna Biblioteka Vaszil Kolarov" /"Az Állami Vaszil Kolarov Könyvtár Tájékoztatója"/.

A bolgár könyvtárügy által elért eredmények a Bolgár Kommunista

Párt és a népi demokratikus kormány szüntelen gondoskodásának köszönhető. Ezt a tényt, a hála kifejezése mellett, kidomborították a Bolgár Könyvtári Dolgozók Első Nemzeti Értekezletének résztvevői is. Az értekezletet 1954 áprilisában tartották Szófiában. Munkájában résztvettek az ország összes típusú könyvtárainak képviselői. Az értekezleten összegezték a bolgár könyvtárügy fejlődésének eredményeit, s felvázolták a további munka irányvonalát. A tanácskozás Bulgária Kommunista Pártja VI. Kongresszusának az ideológiai munkáról szóló határozataiból indult ki; felhasználták a Kongresszusnak a második ötéves tervre vonatkozó irányelveit, melyek előírják, hogy a népkönyvtárak számát 1957-re kétszeresére kell emelni.

Irodalom

VI Kongresz na BKP i zadacite na nasite biblioteki. /Bulgária Kommunista Pártjának VI. Kongresszusa és a bolgár könyvtárak feladatai./ - Bjuletin na Dörzsavna Biblioteka Vaszil Kolarov. 1954. 2.sz. 1-3.lap.

A bolgár könyvtárak feladatai Bulgária Kommunista Pártja VI. Kongresszusának határozatai értelmében. A cikk rámutat arra, hogy a bolgár könyvtáraknak - az egyéb népművelési intézményekkel együtt - szorosan össze kell kapcsolniuk munkájukat a szocialista építés feladataival, fokozniuk kell a harcot az ellenséges ideológia ellen, rendszeres segítséget kell nyújtaniuk a dolgozóknak a marxizmus-leninizmus elsajátításához és ideológiai színvonaluk emeléséhez.

Deszet godini szvobodno razvitie na bŕlgarszkoto bibliotecno delo. /A bolgár könyvtárügy szabad fejlődésének 10 éve./ - Bjuletin na Dörzsavna biblioteka Vaszil Kolarov. 1954. 7.sz. 1-5.lap.

A cikk a bolgár tudomány, kultúra, könyvkiadás és könyvtárügy fejlődéséről beszél az 1944 szeptember 9-től 1954 szept. 9-ig terjedő időszakban. Számszerű adatokat közöl a kiadványokról és a könyvtárakról. Rámutat a bolgár könyvtárak munkájának elveiben és formáiban bekövetkező gyökeres változásokra.

I. Nacionalno Szŕveztanie na bibliotecnite rabotnici. /A könyvtári dolgozók első nemzeti értekezlete/ - Bjuletin na Dörzsavna biblioteka Vaszil Kolarov. 1954. 4.sz. 32-33.lap.

Rövid beszámoló az 1954 április 22-én Szófiában tartott nemzeti értekezletről. Az értekezleten résztvettek az ország minden könyvtár típusának képviselői. A bolgár könyvtárak munkájáról és feladatairól Ja. Szukmandzsieva, a bolgár Művelődésügyi Minisztérium Népművelési igazgatóságának vezetője tartott előadást. Az előadás rámutatott a bolgár könyvtárügy eredményeire, s a könyvtárak, illetve bibliográfiai intézmények munkájában mutatkozó hiányosságokra.

Szŕsztojanie i zadacsi na bibliotekite v nasata sztrana. /Könyvtáraink helyzete és feladatai./ - Bjuletin na Dörzsavna Biblioteka Vaszil Kolarov. 1954. 4.sz. 1-16.lap.

A Könyvtári Dolgozók Első Nemzeti Értekezletén, 1954 április 22.-én elhangzott előadás. Az előadás rámutat a bolgár könyvtárügynek a népi hatalom fennállása óta elért eredményeire, beszél a különféle könyvtártípusokról, a könyvállomány gyarapodásáról és az állomány összetételének minőségi megjavulásáról, az olvasóval való foglalkozás új munkaformáinak meghonosításáról, a könyvtárak látogatottságának emelkedéséről, a könyvkölcsönzések számáról stb. Az előadás számos olyan konkrét javaslatot vet fel, amely az ország könyvtárügyének megjavítására irányul.

Mateeva, Cv.: Organizacija na bibliotečno-metodičnata rabota u nasz. /Könyvtári és módszertani munkánk szervezése./ = Bjuletin na Dörzsavna Biblioteka Vaszil Kolarov. 1954. 1.sz. 7-10.lap.

A Tudományos, Művelődési és Művészetügyi Bizottság /melyet később Művelődésügyi Minisztériummá szervezték át/ könyvtári alosztálya vezetőjének cikke a könyvtáraknak nyújtandó módszertani segítség szervezéséről. A könyvtáraknak nyújtott módszertani segítséggel kapcsolatos munkát az Állami Vaszil Kolarov Könyvtár módszertani kabinetje irányítja. A következő fokozatot a kerületi könyvtárak módszertani kabinetjei, ezután pedig a népi művelődési otthonok 34 könyvtára képezi; az utóbbiak a járási könyvtárak funkcióit töltik be, amelyek keretén belül módszertani előadók dolgoznak. A módszertani kabinetek munkatársai különféle utmutatásokat dolgoznak ki, helyszíni látogatásokat tesznek a könyvtárakba, rendszeres tanfolyamokat és szemináriumokat tartanak.

Darakov Ju.: Dörzsavna biblioteka V.-Kolarov. /Állami Vaszil Kolarov Könyvtár./ = Csítáliste, 1954. 1.sz. 24-25.lap.

Az Állami Vaszil Kolarov Könyvtár fejlődése 1944 szeptember 9-e után. A cikk ismertetést ad a könyvtár különböző osztályairól, az egyes osztályok állományának jellegéről, az olvasótermek bővítéséről, az olvasottság és a kölcsönzések számának emelkedéséről. A szerző rámutat arra is, hogy milyen szerepet tölt be ez a könyvtár a bolgár könyvtárak hálózatában.

.....

Novata okrözna biblioteka v Sztara Zagora. /Új kerületi könyvtár Sztara Zagorában./ = Rabotničeszko Delo. 1955. márc.1.

A Sztara Zagorai új megyei könyvtár küszöbállás megnyitásáról. Törzsállomány: 11.000 kötet. Készülőben van a betűrendes és a szakkatalógus, valamint a gyermekek számára szóló könyvek katalógusa. A könyvtár 84 hírlapot és folyóiratot kap a Szovjetunióból és a népi demokratikus országokból. A könyvtár fő feladata az, hogy állandó módszertani segítséget nyújtson a megye valamennyi könyvtárának.

Hrisztov, P.: Ogniste na kultura i znanija. /A művelődés és az ismeretek forrása./ = Rabotničeszko Delo, 1955. május 16.

A ruszei megyei könyvtárról. A könyvtár állománya 103.000 kötet. Van betűrendes és szakkatalógusa. A könyvtárban új osztályként a tájékoztató osztály működik; megnyit a gyermekosztály az olvasóteremmel és kölcsönzővel, működik a nagy olvasóterem és a tudományos olvasó. A könyvtár megszervezte a letéti könyvtárak hálózatát és a könyvkézbésítést. A megyei könyvtár módszertani kabinetje segítséget nyújt a járási és falusi könyvtáraknak.

Ogniste na kulturata. /A művelődés forrása/ = Rabotniceszko Delo, 1954. máj. 22.

A sztálini megyei könyvtár munkájáról. 1944-ig a könyvtár állománya 44.332 kötet volt, míg jelenleg 156.000 kötet. 1954-ben 4 hónap leforgása alatt a könyvtár 70.000 könyvet kölcsönzött otthoni olvasásra, ami majdnem kétszer annyi mint 1944-ben.

Kongreszöt na narodnite csitalista. /A népi művelődési otthonok kongresszusa./ Rabotniceszko Delo, 1954. dec. 27.

Vázércikk a bolgár Népi Művelődési Otthonok Szövetsége 25. Kongresszusáról. A cikk kidomborítja a népi művelődési otthonok történelmi érdemeit és jelenlegi szerepét.

.....

Ganovszkij, Sz.: Otszet na Centralnija Szövet na Szöjuza na narodnite csitalista. /A Népi Művelődési Otthonok Szövetsége Központi Tanácsának beszámoló jelentése./ = Rabotniceszko Delo, 1954. dec. 28. 1-2.lap.

Ismerteti a népi művelődési otthonok munkáját a 24. és 25. kongresszus közti időszakban.

Reducija na XXV. redoven kongresz na Szöjuza na narodnite csitalista. /A Népi Művelődési Otthonok Szövetsége 25. soronlévő kongresszusának határozata./ = Csitaliste, 1955. 1.sz. 12-13.lap.

A határozat a bevezetőkön kívül a következő 5 részből áll: I. Könyvtárak és olvasótermek. II. Előadásos propaganda. III. Művészeti öntevékenység. IV. Szervezési munka. V. Pénzügyi és beszámoló tevékenység.

.....

Kondarev Nikola: Depresztanno da razvivame szamodejnija karakter na narodnite csitalista. /Árnyékotlenul fejlesszük a népi művelődési otthonok öntevékeny jellegét./ = Csitaliste, 1955. 3.sz. 3-5.lap.

A Népi Művelődési Otthonok munkájának további fejlesztéséről, figyelembevőve a Bolgár Kommunista Pártja Központi Bizottságának útmutatásait és a Népi Művelődési Otthonok Szövetsége XXV. kongresszusának határozatait.

Mateeva, C.: Organizacija na bibliotecenoto delo v NR Bólgarija. /A könyvtárügy szervezése a Bolgár Népköztársaságban./ Szófiya, 1954. 27 lap.

A könyv első részében rövid összefoglalást ad a tudomány és kultúra fejlődéséről a mai Bolgár Népköztársaságban. A könyv

fejezetei: A Művelődésügyi Minisztérium könyvtárai. - A népi művelődési otthonok könyvtárai. - Szakszervezeti könyvtárok. - A közoktatásügyi minisztérium könyvtárai. - A felső tanintézetek könyvtárai. - A Bolgár Tudományos Akadémia könyvtárai. - Egyéb típusú könyvtárok. - A könyvtárak irányító szervezetei. - A könyvtárak állományának gyarapítása. - A könyvpropaganda és a bibliográfiai munka megszervezése. - Könyvtárosképzés és könyvtáros iskolák.

Kürsovazka-Vitanova D. - Kirova Sz. - Siklov Sz.: Rökovodsztvo za szelszkata biblioteka. /Kézikönyv a községi könyvtárak számára./ Szófia, 1954. 126 lap.

A kézikönyv a következő 9 fejezetből áll: Bevezetés. - Könyvállomány. - A könyvállomány nyilvántartása. - Könyvfeldolgozás. - A könyvek könyvtári szerzése. A könyvtár szervezése. - Kulturális tömegmunka a községi könyvtárban. - A községi könyvtár munkatervei és beszámoló jelentések. - Melléletek.

Mladenova, V. D.: Katalozite - szredsztvo za propaganda na najdobrite knigi v bibliotekite. /A katalógus - a legjobb könyvek propagálásának eszköze a könyvtárakban./ Szófia, 1954. 26 lap.

A könyv rövid bevezetőből és három fejezetből áll. A katalógus és rendeltetése. - A könyvtári katalógusok fajtái és felépítése. - A könyvek kiválogatása az olvasói katalógusok számára. A könyv végén rövid irodalomjegyzék található.

= Bibliografija bibliotekovedenija. Annotirovannuj ukazatel'. 2.No. 1955. 55-58.lap.